

V TOMTO ČÍSLE:

Rozhovor
s výtvarníkem
a pedagogem

BORISEM JIRKŮ

(čtěte na str. 1 a 5)

Číslo 20 / 2007

15

PRŮTÝ DENÍ PROZHLAS

+ Program televize od 14. 5. do 20. 5. 2007

strana 2

Iluze bezpečí a realita
hrozeb - komentář
Zdenka Veliška v rubric
Horizonty blízké
i vzdálené

strana 3

Nedělat přestávky, jinak
utečou! Příběh Divadla
Járy Cimrmana

strana 4

Jenže jak víme, zázraky
se nedějí... Bronislav
Pražan recenzuje novou
hru Milana Uhdeho
Zázrak v černém domě

strana 16

Spojenectví ano,
ale jenom ne riziko!
Zamyšlení Vladimíra
Karfíka

strana 19

Panečku, to jsou ale
zkušeny světáci! Ruzjrika
bohemisty Petra Vybíral
Povídání o češtině

strana 20

Otec rozhlasu Lee de
Forest - portrét
proslulého amerického
vynálezce v seriálu

Mirka Fialy Rádio a lidé

strana 21

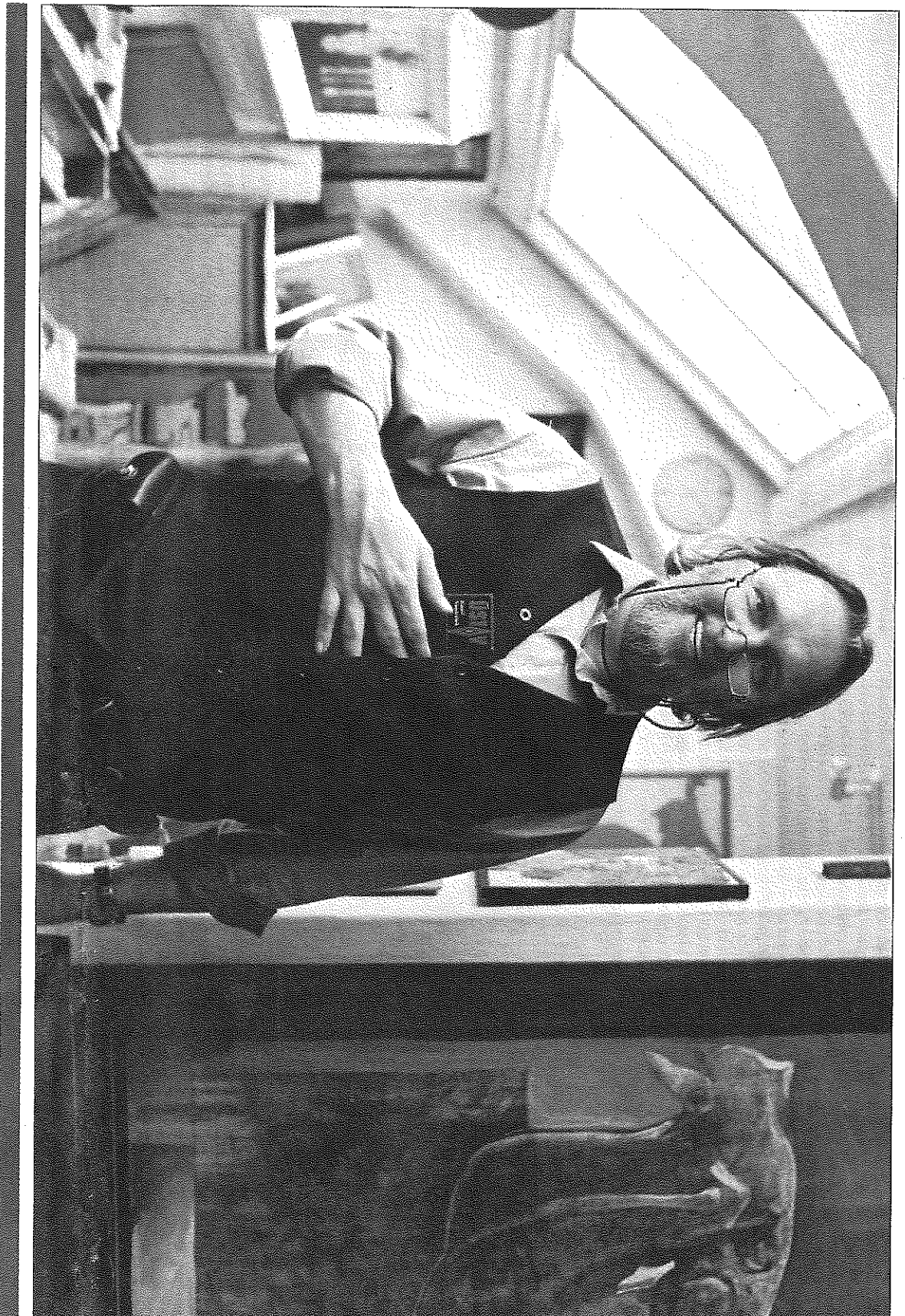
V mlžnatých uličkách se
skrývá vrah - Jan Jaroš
o filmu Woodyho Allena
Stíny a mlha, který uvedl
Filmový klub České
televize

ISSN 1213-2098

9 771213 209009

Tydeník Rozhlas na internetu
www.radiosevis-as.cz

K poznání se probolíme, ne prosmějeme

ALENA SOJKOVÁ

Jméno Borise Jirků se v loňském roce často objevovalo ve sdělovacích prostředcích. Jeho krátké působení ve funkci rektora Vysoké školy umělecko-průmyslové vvolalo vášně na samotné škole i v širší akademické obci. „Už se mi k tomu nechce vracet, беру tu dobu jako silnou životní zkušenost, poznání charakterů, zájmových lobbý a mocenského světa bez idejí obecně podporovaného korupcí,“ říká výtvarník a pedagog, který je právnem psýný na to, co umí, a zároveň s pokorou přijímá dar talentu, který dostal do vínku. Pověst vynikajícího ilustrátora si vydobyl již v doběch studií, která absolvoval ilustracemi k románu Gabriela Garcíi Márqueze Podzim patriarchy. Díky osbítému rukopisu a souzření se spisovate-
loym dílem se stal jedním z nejocenořanějších českých ilustrátorů.

Foto JARKA ŠNALBERKOVÁ

ku. Dárno jsem si všiml, že veškeré naše ko-
nání je doprovázeno otevřenými ústy, která
nabví, vyřezávanými očima, prudkými vzde-
chy, vyhlcováním šířky, síly, potu... To všeč-
no je součástí pozitivního života, naší ener-
gie. A tato kniha mi dala možnost využít můj
registrik naplno. Je to groteska, která s nad-
sázkou popisuje to, co jsem poznal v tom
svém krizovém rektorském období. A mu-
sím říct, že křibých ho neprožl, asi bych tu
knihu nemohl dobře ilustrovat. Tuhle knihu
pochopí jenom čtenáři, který prožil povín-
nou vojenskou zakladní službu, nebo zažil
osobní krize ve středu s totálními či jinou ši-
kanující mocí, svět pomlhu - v dnešním svě-
tě už nevěříme ničemu, jen pomlhuřám... Od

pořadnosti se posunujeme jen utrpěním.
To je poznání. Nepronsmějeme se nikam. Je-
nom probolíme.
Jaká je podle vás funkce ilustrace?
Ilustrovat text, doprovázet ho, vysvět-
lovat, nebo ho dotvářet?
Moje představa ilustrace je taková, že se
stáváan jednou z postav knihy, rozhlážen se
kolem a někdy doplňuje text. Je to svým
způsobem odvala, ale já tím pádem nemu-
sím text ilustrovat, když se ho striktně ne-
držím. On jenom nastartuje mou imaginá-
ci, neman autocenzuru, prostě jen zkon-
šim kreslit, malovat... A pak děláme výběr
s autorem nebo typografem, u čeho po-
chybujeme, to vyrádné. Tyto ilustrace

jezem kresliti rovnou perem bez předcho-
zích sídc. Je samozřejmě vírdé, že se ta
kresba hledá. Ale je podstatné, že linka je
nová, že to není ublazené, přeseřitizované.
Jméno v oblasti knižní ilustrace
jste si udělal svým výřvarným dopro-
vodem ke knihám Gabriela Garcíi Már-
queze (Kronika ohlášené smrti, poté
Podzim patriarchy, Sto roků samoty).
Zdá se, jako by vaše ilustrace spiso-
vateliv magický realismus doplnily, do-
kreslily, umocnily. Proč jste sáhl právě
po Márquezovi?
Márqueze jsem objevil u kamaráda na
poliřce. Předtí jsem ho a strážně se mi li-
bil. Ilustroval jsem ho jako svoji diplomku.
Byl jsem jim úplně unanový, vznikaly další
a další ilustrace, další verze. Někam
jsem se tím malováním posunoval, a nevě-
děl jsem kam. Jako bych se začal blížiti
Márquezovi nebo své předstávě Jižní Ame-
riky. Když jsem měl vstavu na Kubě, a vy-
stavil zrovna podobensví zřídme absolui-
ní noci jinoamerického dikrátora Podzimu
patriarchy, ptáti se mě Kubánci, vy jste byl
v Jižní Americe? Pokračováni na str. 5

jezem vytřístala. Když se ta informace ke
mně v děství od pantrhki dostala, byla
prostě k neuvěření. Mé pozornosti ne-
unikly ani naděje mistrích nespokojenců
s rudyň režimem, a sice že se Američani
vrátí, udělají převrat a my pak boševnické
funkcionáře pověsíme na lucerny. Nasliti
plodí násili, útlak se žví nadějí na po-
mstu, to je věčný společenský a psycho-
logický mechanismus.

Zvláště v kréhnových dnech, kdy se
každoročně vzpomíná na konec celosvě-
tového odporného masakru, jsem na po-
mlouvaní Američani cítivá, neboť mé
hospodské nepřávisi k slovákům mlilónů

ný podl. Snaží se nepodvádět, nekrad-
níkoho neřáji a pomáhají si navzáje
Hnuje se jim násili. Jestli někdeř na uli
pokřyřdeřky skřývají láhev trunku v pa-
roven sačku, je to pouze isměřné, niti
li zavřítelnodné. A kdo z obyvatel kře-
koli země má osobní zodpovědnost a v
na zahraniční politiku svého státu? I i
pomněla jsem štamgastim podl p
stých Američanů na osvobození nmc
zemí od fásismu, znaření tisíců její
mladých životů. Ale ukázalo se, že str-
záslituby se dnes už nepočítají.

Z krčny odcháznim překřičena koleř

ZKRAJE TÝDNĚ VĚRY NOSKOVĚ

Chvála individualismu

Špatně snáším házení milionů lidských
individuálit do jednoho hodnotičho py-
le. Protestuju proti tvzení, že Italové
jsou jaksi jiskřiti a hádavi, Němci prac-
víti a poslušiti, Francouzi kulturní a po-
žiltkářiti, Skoři lakoni. Rusové mají ši-
ké střde, Britové jsou rezervovaní... Ne-
lze redukovat bohatou osobnost člověka
na jednu dvě vlastnosti, nářoz nářodů
Jsme uhněřeni z genů, nemů, nepřeb-
ných hodnot, které nabízí kultura i přiro-

adrovat nářod, či dokonce sířti. Přiro-
zátřacovati, ale i mlňovat obyvarele něja-
kého území, pomlňovat, nenávíděti nebo
zátřacovati, jak je směšné, absurdní
demonstrovat, jak je směšné, absurdní
zátřacovati, jak je směšné, absurdní
demonstrovat, jak je směšné, absurdní
demonstrovat, jak je směšné, absurdní

adrovat nářod, či dokonce sířti. Přiro-
zátřacovati, ale i mlňovat obyvarele něja-
kého území, pomlňovat, nenávíděti nebo
zátřacovati, jak je směšné, absurdní
demonstrovat, jak je směšné, absurdní
demonstrovat, jak je směšné, absurdní

adrovat nářod, či dokonce sířti. Přiro-
zátřacovati, ale i mlňovat obyvarele něja-
kého území, pomlňovat, nenávíděti nebo
zátřacovati, jak je směšné, absurdní
demonstrovat, jak je směšné, absurdní

